

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

21.06.2021

Lēmums Nr. 4-02/56
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
nepiemērošanu

Adresāts:

1. Jelgavas novada dome, adrese: Pasta iela 37, Jelgava, LV-3001, elektroniskā pasta adrese: dome@jelgavasnovads.lv;
2. IK "Plānošanas eksperti", Maija iela 16-3, Rīga, LV-1006, elektroniskā pasta adrese: birojs@planosana.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālplānojums nekustamā īpašuma "Upes lauks" (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 5452 001 0149), Nākotnes ciemā, Glūdas pagastā, Jelgavas novadā (turpmāk – Lokālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

IK "Plānošanas eksperti" (turpmāk – Izstrādātājs) 2021. gada 21. maija vēstule Nr. PE 05-21/6e "Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu", iesniegums "Par plānošanas dokumenta Lokālplānojums nekustamā īpašuma "Upes lauks" Nākotnes ciemā, Glūdas pagastā, zemes vienībai 54520010149 – ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu" (turpmāk – Iesniegums), Jelgavas novada domes 2021. gada 24. marta lēmums (protokols Nr.6, 42.§) "Par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem nekustamā īpašuma Nākotnes ciemā, Glūdas pagastā, sastāvā esoša zemes vienībai" ar Darba uzdevumu, Valsts vides dienesta Zemgales reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Zemgales RVP) 2021. gada 27. aprīļa vēstule Nr. 11.2/942/ZE/2021 "Par nosacījumiem lokālplānojuma izstrādāšanai nekustamajam īpašumam "Upes lauks"", Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 6. maija vēstule Nr. 4.8/2582/2021-N "Par nosacījumiem lokālplānojuma izstrādei īpašumam "Upes lauks", Nākotnē, Glūdas pagastā, Jelgavas novadā un stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību" un Veselības inspekcijas 2021. gada 20. maija vēstule Nr. 4.6.4. 10./16120/ "Nosacījumi teritorijas plānojumam".

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātājs, izvērtējot plānošanas dokumenta izstrādes mērķi, uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums).

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 21. maijā Birojā saņemta Izstrādātāja 2021. gada 21. maija vēstule Nr. PE 05–21/6e “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu*” un Iesniegums, kurā sniegta informācija, ka ar Jelgavas novada domes 2021. gada 24. marta lēmumu (protokols Nr.6, 42.§) “*Par lokālpilnojumā izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem nekustamā īpašuma Nākotnes ciemā, Glūdas pagastā, sastāvā esoša zemes vienībai*” (turpmāk – Lēmums) tiek uzsākta Lokālpilnojumā izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam un Lēmumam:
 - 2.1. Lokālpilnojumā tiek izstrādāts saskaņā ar Jelgavas novada teritorijas plānojumu 2011. – 2023. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums), Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2014. – 2033. gadam un spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām. Plānošanas dokumenta izstrādes mērķis ir veikt Teritorijas plānojuma grozījumus, lai radītu priekšnoteikumus attīrīšanas iekārtu būvniecībai Eiropas Komisijas LIFE Vides programmas līdzfinansētajā projekta “*Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai*” (projekta Nr. LIFE18 IPE/LV/000014) ietvaros.
 - 2.2. Lokālpilnojumā teritorijas robežas ietver nekustamā īpašuma “*Upes lauks*” zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 5452 001 0149, Nākotnes ciemā, Glūdas pagastā, Jelgavas novadā (turpmāk – Īpašums). Īpašuma platība ir 2,1932 ha.
 - 2.3. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Lokālpilnojumā teritorijai noteiktais funkcionālais zonējums ir *Rekreācijas teritorija (ZR)*. Ar Lokālpilnojumā plānots mainīt funkcionālo zonējumu nelielā (apmēram sestā daļā no Lokālpilnojumā teritorijas) teritorijas ziemeļu daļā uz *Tehniskās apbūves teritoriju (TA)*, bet pārējā Lokālpilnojumā teritorijā – uz *Dabas apstādījumu teritoriju (DA)*.
 - 2.4. Kā norādīts Iesniegumā: “*Lokālpilnojumā plānotās darbības neatbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.un 2. pielikumā paredzētajām darbībām.*”
 - 2.5. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” iekļauto informāciju Lokālpilnojumā teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – ĪADT), tostarp *Natura 2000* teritorijā, mikroliegumā. Īpašumā nav reģistrētas īpaši aizsargājamas sugas.
3. Lokālpilnojumā Darba uzdevumā cita starpā izvirzīti šādi uzdevumi:
 - 3.1. Paskaidrojuma rakstā sagatavot detalizētu Lokālpilnojumā izstrādes pamatojumu, risinājuma aprakstu un tā saistību ar piegulošajām teritorijām, atbilstību pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai, kā arī izmantošanas nosacījumus un aprobežojumus;
 - 3.2. Lokālpilnojumā grafiskajā daļā attēlot funkcionālo zonējumu, transporta infrastruktūras risinājumus, inženiertīklu apgādes un meliorācijas sistēmas risinājumus, apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem aizsargjoslas nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām;

- 3.3. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikt atbilstošu funkcionālo zonējumu un tā izmantošana veidus, kas ļauj teritorijā uzbūvēt attīrīšana ietaises un saglabāt līdzšinējo zaļo struktūru, apbūves parametrus katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā.
4. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. VVD Zemgales RVP 2021. gada 27. aprīļa vēstule Nr. 11.2/942/ZE/2021 “*Par nosacījumiem lokālplānojuma izstrādāšanai nekustamajam īpašumam “Upes lauks”*”, kurā izvirzīti nosacījumi Lokālplānojuma izstrādei. VVD Zemgales RVP ieskatā, ņemot vērā plānošanas dokumenta izstrādes mērķi – lai uzlabotu vides kvalitāti, Lokālplānojumam nav jāveic Stratēģiskais novērtējums;
- 4.2. DAP administrācijas 2021. gada 6. maija vēstule Nr. 4.8/2582/2021–N “*Par nosacījumiem lokālplānojuma izstrādei īpašumam “Upes lauks”, Nākotnē, Glūdas pagastā, Jelgavas novadā un stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”, kurā atzīmēts, ka saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” iekļauto informāciju Lokālplānojuma teritorijā nav ĪADT, mikroliegumu, īpaši aizsargājamu sugu vai Eiropas Savienības nozīmes biotopu. DAP Administrācija atzīmējusi, ka zemes vienība robežojas ar Auces upi, kas ietek Svētē un tālāk Lielupē, kas savukārt tek cauri vairākām *Natura 2000 teritorijām* – dabas parkam “*Svētes paliene*”, Ķemeru Nacionālajam parkam, dabas liegumam “*Babītes ezers*” un dabas liegumam “*Lielupes grīvas pļavas*”, bet tā kā Lokālplānojums tiek izstrādāts, lai varētu izbūvēt attīrīšanas iekārtas un uzlabot virszemes ūdeņu stāvokli, paredzamā ietekme ilgtermiņā, visticamāk, būs pozitīva. Līdz ar to DAP administrācijas vērtējumā Lokālplānojumam nav jāveic Stratēģiskais novērtējums.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2021. gada 20. maija vēstule Nr. 4.6.4. 10./16120/ “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”, kurā Veselības inspekcija, izvērtējot plānošanas dokumenta izstrādes mērķi un saimniecisko darbību, saskaņā ar Likuma minētajiem kritērijiem uzskata, ka plānošanas dokumentam nav nepieciešams piemērot Stratēģisko novērtējumu.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējama ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargajamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti

ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

5.3. Izvērtējot Iesniegumā norādīto un Darba uzdevumu, Birojs konstatē, ka ar Lokālplānojumu plānots mainīt funkcionālo zonējumu daļai no Lokālplānojuma teritorijas uz *Tehniskās apbūves teritoriju (TA)*, bet pārējā Lokālplānojuma teritorijā – uz *Dabas apstādījumu teritoriju (DA)*. Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir veikt spēkā esošā Teritorijas plānojuma grozījumus, lai radītu priekšnoteikumus notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecībai. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecība pie noteikta paredzēto darbību mēroga var atbilst Likuma 1. vai 2. pielikuma nosacījumiem (piemēram, Likuma 2. pielikuma 11. punkta 3. apakšpunkts: notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecība, ja to jauda pārsniedz 20 000 cilvēkekvivalentus). Tomēr Iesniegumā norādīts, ka ar Lokālplānojuma izstrādi netiek plānotas Likuma 1. un 2. pielikuma darbības, no kā var secināt, ka šāda apjoma notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecība netiek plānota. Atbilstība Likuma 2. pielikuma nosacījumam attiecībā uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām atkarīga no notekūdeņu apjoma un piesārņojuma slodzes, kas, ņemot vērā apkalpojamo teritoriju un Nākotnes ciema iedzīvotāju skaitu, šajā gadījumā netiek prognozēta tik nozīmīga, lai sasniegtu šā likuma 2. pielikuma 11. punkta 3. apakšpunkta mērogu. Neatkarīgi no minētā, arī Likuma 4. panta piektā daļa noteic, ka šā panta trešajā daļā minētajiem plānošanas dokumentiem, kuri attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī, kā arī šā panta trešajā daļā minēto plānošanas dokumentu nelieliem grozījumiem Stratēģisko novērtējumu neveic, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi. Konkrētajā gadījumā plānotā darbība tiks veikta ar mērķi uzlabot vides kvalitāti un konsultācijās iesaistītās iestādes paudušas viedokli, ka plānotās izmaiņas nevar būtiski (negatīvi) ietekmēt vidi.

5.4. Vienlaikus Birojs secina, ka atbilstoši Jelgavas novada teritorijas plānojuma 3. redakcijai, kura ar Jelgavas novada domes 2019. gada 26. jūnija lēmumu Nr. 10 tika nodota publiskai apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai¹, visā Lokālplānojuma teritorijā jau bija plānots *Tehniskās apbūves teritorijas (TA)* funkcionālais zonējums. Jelgavas novada teritorijas plānojuma 3. redakcijai tika veikts Stratēģiskais novērtējums un sagatavots vides pārskats, par kuru Birojs 2019. gada 22. augustā sniedzis atzinumu Nr. 4–03/13². Tādējādi, izvērtējis Birojā iesniegto un pieejamo informāciju par Lokālplānojumu un attiecīgajā Jelgavas novada teritorijā paredzētajiem plānošanas risinājumiem, Birojs atzīst, ka konkrētajā gadījumā ir pamats Likuma 4. panta piektās daļas piemērošanai, jo plānošanas dokumentā ietvertie risinājumi pēc būtības atbilst Jelgavas novada teritorijas plānojuma 3. redakcijā ietvertajiem risinājumiem, kas Stratēģiskā novērtējuma procedūrā jau tikuši vērtēti Vides pārskatā. Līdz ar to – var uzskatīt, ka perspektīvā teritorijas izmantošanas nosacījumu maiņa Īpašuma teritorijā pēc būtības ir jau novērtēta (Likuma 23. divi *prim*

¹ Atcelts ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2019. gada 11. decembra rīkojumu Nr. 1-2/153 "Par Jelgavas novada domes 2019. gada 28. augusta saistošo noteikumu Nr. 6 "Jelgavas novada teritorijas plānojuma 2019.-2033. gadam Jelgavas novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa" darbības apturēšanu"

² Atzinums pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2019>

panta 1. punkta a. un b. apakšpunkts) un pret vērtēto situāciju ar Lokālpilnojumumu paredzētās izmaiņas nav būtiskas.

- 5.5. Vērtējot, vai ar Lokālpilnojumumu risinājumiem varētu tikt radītas konfliktsituācijas tuvējā apkārtnē, Birojs secina, ka gan spēkā esošajā Teritorijas plānojumā, gan Jelgavas novada teritorijas plānojuma 3. redakcijā Lokālpilnojumumu teritorijas daļa, kurai tiek mainīts funkcionālais zonējums uz *Tehniskās apbūves teritoriju (TA)*, robežojas ar ražošanas teritorijām, bet nerobežojas ar dzīvojamās apbūves teritorijām, tādējādi Biroja ieskatā nav sagaidāms, ka Lokālpilnojumumu teritorijā un tās tiešā tuvumā varētu tikt aktualizētas būtiskas ar notekūdeņu apsaimniekošanu un vides piesārņojumu saistītas vides problēmas, tostarp saistībā ar Lokālpilnojumumu teritorijai pieguļošo teritoriju izmantošanu. Birojs uzskata, ka papildus prasības vides problēmu, tostarp trokšņa, piesārņojuma un notekūdeņu apsaimniekošanā, pārvaldībai iekļaujamās arī Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, lai Lokālpilnojumumu teritorijā konkrētās ieceres īstenošana nebūtu priekšnoteikums nozīmīgam trokšņa, smaku u.c. veida piesārņojuma palielinājumam (Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkta a., b., c. d. apakšpunkts).
- 5.6. Lokālpilnojumumu teritorijā un tās tiešā tuvumā neatrodas ĪADT, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) un mikroliegumi, nav norādīts uz kultūras pieminekļu vai citu jutīgu teritoriju atrašanos plānošanas teritorijas tuvumā. Vērtējot iespējamu netiešu ietekmi dabas teritorijām, DAP administrācija paudusi viedokli, ka kopējā ietekme būs drīzāk pozitīva. Ņemot vērā minēto, nav identificējama arī plānošanas risinājumu būtiska ietekme uz citām pret pārmaiņām jutīgām teritorijām (piemēram, ainaviskām, kultūrvēsturiskām vai dabas resursu aizsargjoslu teritorijām) (Likuma 23. divi *prim* panta 3. punkts, 4. punkta, a. un b. apakšpunkts).
- 5.7. Vienlaikus – gadījumā, ja turpmākajā plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tomēr tiek konstatēts, ka tiks īstenotas jaunas nozīmīgas izmaiņas (salīdzinājumā ar risinājumiem, kas iepriekš vērtēti, tai skaitā izmaiņas, kas pieļauj Likuma 1. un/vai 2. pielikuma darbību īstenošanu ar būtisku ietekmi uz vidi), Jelgavas novada pašvaldībai jākonsultējas ar VVD Zemgales RVP par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, un nepieciešamības gadījumā informācija par izmaiņām sākotnējā plānošanas iecerē (par ko pieņemts šis lēmums) jānosūta Birojam jautājuma par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izlemšanai.
6. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs atzīst, ka Stratēģiskā novērtējuma procedūra konkrētajā gadījumā nav nepieciešama un nebūtu lietderīga, to nepieprasa spēkā esošie normatīvie akti, kā arī savas kompetences ietvaros to nepieprasa VVD Zemgales RVP, Veselības inspekcija un DAP administrācija (tās nepieciešamība neizriet no Likuma 23. divi *prim* panta Stratēģiskā novērtējuma kritērijiem).

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Teritorijas attīstības plānošanas likums;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts;
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”;
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Izstrādātājas Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Lokālplānojuma izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam nekustamam īpašumam "*Upes lauks*" (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 5452 001 0149), Nākotnes ciemā, Glūdas pagastā, Jelgavas novadā.

Direktora vietniece / Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (*paraksts**) Indra Kramzaka

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

1. Jelgavas novada domei, *E.Adresē*;
2. Valsts vides dienesta Zemgales reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.
3. IK "*Plānošanas eksperti*", e-pasta adrese: birojs@planosana.lv.